

La tribuna

La gran abandonada?

Polítics que no saben estar i funcionaris que 'manen' quan no els pertoca

JAUME

Bartumeu

Editorial d'EL PERIÒDIC del dimarts 24 d'agost del 2021 ens preguntava: «Sobren o falten funcionaris a l'Administració central?».

La nostra resposta és clara: no en sobren però segur que tampoc no en falten.

La pandèmia ha posat a plena llum les limitacions de les nostres administracions –la general i les comunals– per respondre als anhels del contribuent. Una vegada hagi passat el fragor dels assalts al poder que s'anuncien abans de les eleccions del 2023 tornarà a despuntar un dels grans «consensos» del nostre país: l'administració necessita ser reformada. Consens que no passa mai de ser un titular.

El passat 10 de juliol vaig escriure, al diari BonDia, que cal fugir de demagògies que indiquen que estem en una situació d'«inflació funcional» sense matisar l'afirmació. Nosaltres defensem la funció pública, ja que cal veure la quantitat de serveis que es presten en seguretat, ensenyament públic, Seguretat Social, dependència i salut.

Penso que cal demanar-se si hi ha inflació de funcionaris o bé si el que hi ha és una assignació incorrecta dels recursos funcionaris existents.

Les dimensions d'aquest problema apareixen quan algunes accions del Govern es poden veure anul·lades per una administració deficient o mal disposada.

Però millorar el seu funcionament no és gens senzill. Fugim de la idea de fer servir eines de gestió empresarial, perquè múltiples intents en aquest sentit han quedat en foc d'encenalls. Una direcció general, un ministeri no són una empresa.

Parlem d'incentius per emprendre una reforma de l'administració? El ministre està en mans del seu personal; sap que els que surtin perdent amb una reforma li faran la vida impossible, fins al punt que no podrà

ARXIU

exercir la seva tasca. Qui li agrairà que deixi el ministeri millor del que estava quan hi va arribar?

Mentrestant continuem veient alguns polítics que no saben estar –fins i tot sovint no saben on són– i funcionaris que «manen» quan no els pertoca.

Aquesta observació ens situa davant el veritable nucli de la qüestió. Contestem honradament una pregunta: volem una bona administració?

Els Progressistes creiem que una bona administració és indispensable. Tot i això no es farà res si les mateixes autoritats no segueixen l'assumpte de prop i si falta un ampli consens en la societat.

I aquí hauríem de parlar també clar: el desplegament d'un projecte de transformació, que el país demana, vol maduració, estabilitat, coordinació i lideratge. Aspectes que van quedar força desvirtuats el 2019 amb els nomenaments ministerials i, sobretot, amb els dels secretaris d'Estat. Perden valor aparentment els co-

El país necessita una Administració pública que no tingui tan sovint totes les línies telefòniques ocupades

neixements previs, les trajectòries professionals, la independència de pensament, l'experiència en els àmbits proposats, l'emprenedoria o el coneixement tècnic. Repasseu, si no, els currículums del Govern de l'Estat en un moment en què caldria la millor expertesa per projectar i executar una proposta transversal de país.

Aquesta manera de fer afavoreix els quadres del *sotto-governo* en la mesura en què es mantenen en l'obediència partidista; quadres que passen sovint així a poder definir fins i tot el què de les actuacions, des del seu coneixement del com es procedeix des de l'administració.

I quan aquest no és el cas –les obediències no estan garantides–, es pot produir una mena de tornar a començar, del qual en poden resultar mesos

d'inacció o de paràlisi.

De fet, ja s'ha vist a Turisme, a Ordenament del Territori i a Afers Socials.

Veiem ara l'efecte del moviment de titularitats per un intercanvi estricte de ministeris, i com això sovint arriba als graons inferiors de càrrecs amb més profunditat del que seria raonable.

Col·locació i recol·locació de peons a funcions diferents com si tothom servís igualment per a tot.

Tot plegat, sense haver de recórrer a allò del govern dels millors, sembla que hi ha d'haver espai a alternatives més raonables per encaixar millor els canvis polítics amb els projectes econòmics i empresarials.

Arnaud Montebourg, que fou ministre d'Economia del govern de

François Hollande el 2012, ha publicat un llibre –*L'engagement* (novembre 2020)– en el qual descriu les dificultats dels polítics que arriben al ministeri a l'hora de coordinar el treball amb els funcionaris ben instal·lats.

Descriu molt gràficament que va arribar al convenciment del que pensaven els alts funcionaris que el van rebre a Bercy (Ministeri de Finances, a París):

«Els ministres passen, però nosaltres ens quedem. Els ministres parlen sense saber, però nosaltres sabem sense parlar. Els ministres cedeixen a la demagògia, són uns irresponsables, però nosaltres els hi explicarem».

No hi veig gaire diferència amb algunes experiències viscudes quan vaig arribar el febrer del 1990 a l'Edifici Administratiu per assumir Economia i Finances.

Ja he dit altres vegades que els funcionaris no són ganduls ni dolents, sinó que sovint estan assignats incorrectament a les funcions requerides o incorrectament dirigits.

Ara convindria recollir la proposta que vam fer Progressistes-SDP, el febrer del 2019, i treballar per arribar a un necessari i ampli consens de tots els actors socials que tenen la responsabilitat d'aportar propostes necessàries per tal de construir un nou model d'Administració pública sostenible i que tingui com a eix central la prestació d'un servei públic de qualitat a la ciutadania.

El país necessita una Administració pública que no tingui tan sovint totes les línies telefòniques ocupades. I no cal dir que és urgent articular instruments per interactuar millor amb els ciutadans i entre les administracions general i comunals.

Potser ha arribat el moment que a Andorra ens plantejem una vegada per sempre la reforma de l'Administració pública veient, sense demagògies ni pressions polítiques o ideològiques, quina és l'autèntica realitat d'excessos, mancances i productivitat en la nostra funció pública.

Amb la feïnada que tindrà el país per redreçar l'economia i aturar la fractura social, necessitem una funció pública motivada i endreçada. **Excav de Govern**